

Slagtekyllingeproducenter, der anvender varmeveksler.

Ansvarlig	Jacobs, SMI
Oprettet	17-12-2014
Side	1 af 2

Projekt: 5216 Effektiv formidling af økonomiske analyser

En analyse af slagtekyllingeproducenter, der anvender traditionel opvarmning i staldene i forhold til slagtekyllingeproducenter, der har installeret nye varmegenindvindingsystemer. Udgangspunktet er 10 – 15 slagtekyllingeproducenter, som investerer i 2012 eller 2013.

Med udgangspunkt i 11 interviews med landmænd, der har slagtekyllinger, er der indsamlet data til denne analyse. Materialet fra 10 respondenter kunne bruges i det endelige datasæt.

Et problem for denne analyse er, at der ikke har været mulighed for adgang til specifikke produktionsdata for slagtekyllingeproducenter. Derfor bygger hele denne undersøgelse på en kvalitativ analyse, og vi har valgt at bruge de tal, vi har fået oplyst fra den enkelte landmand, sammen med dennes udsagn. Da gruppen af deltagende landmænd kun er på ti, finder vi ikke, at der er et validt datagrundlag for at kunne lave statistiske sammenligninger med en gruppe af landmænd, som ikke har fået installeret varmevekslere, og vi har derfor alene valgt at arbejde videre med en analyse af gruppen, der har investeret i varmevekslere.

Ud fra de data, der er indsamlet, viser det sig, at de landmænd, der er talt med i undersøgelsen, i gennemsnit har 7,9 hold slagtekyllinger om året. Størstedelen af de adspurgte bruger halm til opvarmning, og næsten alle har fået varmeveksler installeret i 2012.

Forbrug

Alle deltagende landmænd har oplevet en besparelse på den primære opvarmingskilde, det er gældende for både halm og olie.

Ser man specifikt på den gruppe, der bruger halm, hvilket er langt størstedelen, viser det sig, at der er en besparelse, da forbruget af halm til opvarmning af stalden falder, efter der er blevet installeret varmeveksler.

Landmanden bruger i gennemsnit 69.170 kg halm mindre pr. år, hvilket svarer til 125,5 bigballer. Det giver en besparelse i kroner på 44.000¹ om året.

EI

Alle landmændene oplever en stigning i deres elforbrug, efter de har fået installeret varmeveksler. Der er en stor spredning på, hvor meget elforbruget er steget, men i gennemsnit er stigningen på 15.500 kr. i elforbrug om året.

Rengøring

De deltagende landmænd fortæller i undersøgelsen, at de fortsat bruger den samme tid på rengøring af kyllingehuse, som før de fik varmeveksler. Men de fortæller også, at de nu skal bruge tid på rengøring af selve varmeveksleren. Hvor meget tid de bruger på det, er meget svingende, men i gennemsnit bruges der 17,5 time om året og 2,25 time pr. hold.

Prisen på rengøring er 3300 kr. om året.

To af de landmænd, der har deltaget i undersøgelsen, fortæller, at de vælger kun at rengøre selve varmeveksleren to gange om året, men de skifter dog filter efter hvert hold. Hvilken betydning det har for produktionen er svært at vurdere, da det vil kræve flere undersøgelser, men det kunne være interessant at arbejde videre med dette emne i et andet projekt.

¹ Flere af landmændene ser halm som gratis. Halm er i undersøgelsen blevet værdisat til 50 øre pr. kg. samt 75 kr. pr. bigballe til dækning af presningsomkostninger. Priserne er fastsat efter de priser, der bruges på Farmtal Online.

En anden observation er, at det er nemmere at rengøre kyllingehusene, da strøelsen ikke sætter sig så hårdt fast, hvilket antageligvis er fordi temperaturen er lettere at kontrollere.

Resultat

Ser vi på de samlede besparelser og udgifter ved varmeveksleren, viser der sig et lille årligt overskud.

Besparelse halm	44.000 kr.
Stigning EI	15.500 kr.
Rengøring	3.300 kr.
Besparelse	25.000 kr.

Beregningerne er lavet på baggrund af de tal og oplysninger, vi har haft adgang til samt fået oplyst ved interview af landmændene.

Investeringen i varmeveksler

Landmændene har i gennemsnit investeret 451.000 kr. pr. varmeveksler, der opsat på ejendommen.

Landmanden har haft mulighed for at søge tilskud til installering af varmeveksler.

På baggrund af de forskellige tilskudsordninger samt salg af Co2-kvoter, er der i gennemsnit givet 410.000 kr. pr. varmeveksler, hvilket svarer til, at ca. 91 % af landmandens investeringsomkostninger er blevet dækket.

Landmandens kommentarer

Ud over spørgsmål om økonomi og den faktiske produktion blev interviewet også brugt til at spørge ind til, om landmanden havde oplevet andre ændringer end dem, der kunne måles. I besvarelserne kom det frem, at landmændene oplevede, at luften og klimaet i stalden var blevet forbedret, ligesom de oplevede, at det var blevet nemmere at regulere klimaet i stalden.

Flere af de adspurgte landmænd fortalte også, at de oplevede, at de fik et bedre opstartsmiljø, når de satte et nyt hold kyllinger ind, efter de havde fået varmeveksler, samt at det var blevet nemmere at holde strøelsen i stalden tør.

Næsten samstemmende siger alle landmænd, at de oplever en forbedring i slagtekyllingernes trædepuder, hvilket er noget, de ser som en stor forbedring i dyrevelfærden. Dette også har en økonomisk gevinst for landmanden.

Konklusion

At få installeret varmeveksler giver et mindre årligt overskud for landmanden, også selvom der i analysen ikke er taget højde for de eventuelle produktionsmæssige forbedringer.

Den årlige besparelse er mindre end forventet hos landmanden, men landmændene er overvejende positive, hvilket også er påvirket af de store tilskud, de har modtaget og det derfor ikke har været den store økonomiske udgift.

Mange deltagere mener, at det økonomisk ikke har ændret sig så meget, men de oplever bedre klima i stalden, og dyrevelfærden er steget, siden de har fået installeret varmeveksler.

Landmanden oplever også, at trædepudesundheden forbedres, og der er færre skader, hvilket er noget de vægter højt.